

REPUBLIKA HRVATSKA

KOPRIVNIČKO - KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA

Upravni odjel za prostorno uređenje,
gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode

KLASA: UP/I-352-02/24-01/7

URBROJ: 2137-05/06-24-8

Koprivnica, 23. prosinca 2024.

Koprivničko-križevačka županija, (OIB:06872053793), Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode, na temelju članka 30. stavka 5. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine” br. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19 i 155/23, u daljnjem tekstu: Zakon o zaštiti prirode), pokrenutom na zahtjev nositelja zahvata Javna ustanova Lučka uprava Osijek, (OIB:78159614650), Šetalište kardinala Franje Šepera 6, 31000 Osijek, u postupku ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu donosi

RJEŠENJE

- I. Za planirani zahvat izgradnje pristaništa Ferdinandovac na desnoj obali rijeke Drave na k.č.br. 2437, 2504, 2493/3, 2505/4, 2508, 2505/5, 2925 i 2444/158 u k.o. Ferdinandovac, na području Općine Ferdinandovac, nositelja zahvata Javna ustanova Lučka uprava Osijek, (OIB:78159614650), Šetalište kardinala Franje Šepera 6, 31000 Osijek, ne može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je obvezna provedba **Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu**.
- II. Ovo Rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Koprivničko-križevačke županije.

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata, Javna ustanova Lučka uprava Osijek, (OIB:78159614650), Šetalište kardinala Franje Šepera 6, 31000 Osijek, sukladno odredbama članka 30., stavka 2. Zakona o zaštiti prirode, podnio je ovom Upravnom odjelu, dana 04. listopada 2024. godine zahtjev za očitovanjem o postupku ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu zahvata izgradnje pristaništa Ferdinandovac na desnoj obali rijeke Drave u Općini Ferdinandovac. U zahtjevu i dokumentaciji, Idejno rješenje, br.pr.:I-2346/24, listopad 2024. god. projektanta Hidroing d.o.o., Osijek navedeni su podaci o nositelju zahvata, lokaciji zahvata i opisu planiranih radnji te se utvrđuje da je isti osnovan.

Sukladno članku 24. stavku 2., članku 28 i 29. stavku 2. Zakona o zaštiti prirode, primjenom načela predostrožnosti, upravno tijelo u županiji provodi postupke ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvate koji mogu imati značajan negativan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže. Temeljem navedenih odredbi provodi se postupak Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

U postupku Prethodne ocjene, ovo upravno tijelo je, sukladno članku 30., stavku 3. Zakona o zaštiti prirode zatražilo mišljenje Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije, Zavoda za zaštitu okoliša i prirode dopisom KLASA:UP/I-352-02/24-01/7, URBROJ:2137-05/06-24-5, od 15. listopada 2024. godine koje se očitovalo prethodnim mišljenjem (KLASA:352-03/24-02/1185, URBROJ:517-12-2-3-2-24-2, zaprimljenim 26. studenog 2024. godine). Prethodnim mišljenjem

je dostavljeno očitovanje da se ne može u potpunosti isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te da je potrebno provesti Glavnu ocjenu. Po zaprimljenom prethodnom mišljenju, tijekom postupka je dodatno traženo očitovanje podnositelja zahtjeva po pitanju i opravdanosti projektirane veličine planiranog pristaništa. Zaprimljenim mailom/očitovanjem od 12. prosinca 2024. godine, je navedeno da je pristanište planirano temeljem provedene analize potreba i traženja više korisnika prostora (članovi ŠRD, DVD Ferdinandovac, OPG Karlovcin, Turistička zajednica područja Dravski Peski i drugi) kao i traženja uređenja spusta za čamce za potrebe PU Koprivničko-križevačke županije, HGSS-a, DVD-a i Vatrogasne zajednice.

Razmatranjem zahtjeva, dostavljene i dopunjene dokumentacije, kao i podataka o ekološkoj mreži i podacima karte staništa Republike Hrvatske, utvrdilo se slijedeće:

Pristanište Ferdinandovac je infrastrukturna građevina riječnog prometa koja se može graditi izvan građevinskog područja i ista se planira graditi na k.č.br. 2437, 2504, 2493/3, 2505/4, 2508, 2505/5, 2925 i 2444/158 u k.o. Ferdinandovac. Pristanište za 26 čamaca/brodica, 1 turistički brod, 12 kajaka i 5 kanua ukupne površine obuhvata zahvata oko 3,16 ha, na desnoj obali rijeke Drave (rkm 182+850). Pontoni na pristaništu će biti postavljeni paralelno s desnom obalom rijeke Drave s poprečnim manjim pontonima (fingerima) koji će tvoriti privezišta za 26 brodica u ukupnoj duljini oko 50 m, a 24 manja pontona (fingeri) (5,7 x 0,4 m) zatvarat će s 4 glavna uzdužna pontona (12,0 x 2,4 m) kut od 60°. Uzdužni gatovi bit će sastavljeni od međusobno povezanih kontinuiranih pontona. Uzvodno i nizvodno od uzdužnih pontona postaviti će se 4 poprečna pontona za privez izletničkog broda (nizvodno) (12,0 x 2,4 m) i privez kanua i kajaka (uzvodno) (1 dimenzija 12,0 x 2,4 m i 2 dimenzija 6,0 x 2,4 m). Sidrenje pristaništa vršit će se pomoću zabijenih 9 čeličnih pilota (stupova) (do visine 110,21 mm (VVV+ 1m)) u tlo. Pristupni most prema pontonu (22,0 x 1,5 m) izvest će se od armiranobetonskog bloka za oslonac pristupnog mosta (dimenzija 3,0 x 2,4 x 2,5 m). Također su planirane rampe za spust čamaca u ukupnoj duljini oko 32,0 m, širine 9,5 m i nagiba pokosa 13,7 %. Rampa za spust čamaca i pontoni su prateći sadržaji u funkciji pristaništa. Od kote 103,6 m nm prema vodi rampa se izvodi u nagibu 1:4. Na tom dijelu izvodi se stabilizacijski madrac dimenzija 22,5 x 20,0 m i kamena nožica za bolju stabilnost rampe. Također, uzvodno od oslonca pristupnog mosta uredit će se korito i pokos obale u duljini od oko 60,0 m i širini 22,5 m kako bi se spriječila erozija i eventualno podlokavanje oslonca pristupnog mosta. Zaštita obale od erozije se izvodi od kote 106,00 m nm na postojećoj obali po pokosu rijeke Drave polaganjem stabilizacijskog madraca na geotekstilu tip 300 gr/m² kazetiranom fašinskim kobama promjera 20 cm. Potapanje/polaganje madraca se vrši polaganjem sloja lomljenog kamena frakcije 15/30 cm u debljini od 30 cm. Zaštita obale u vidu stabilizacijskog madraca se izvodi na postojećoj obali, odnosno neće biti dodatnog produbljivanja dijela obale. Planirana je elektroopskrba pristaništa koja se sastoji od izvedbe priključka: I-fazni, podzemni, priključne snaga 19 kW. Ukupna duljina električne instalacije pristaništa iznosi oko 880 m na obali, a duljina instalacije na pontonu iznosi oko 25 m. Ukupna duljina rasvjete pristaništa iznosi 43 m duž obale pristaništa. Vodoopskrba pristaništa sastoji se od vodoopskrbnog cjevovoda s priključnim vodom, vodomjernim oknom i vodovodnom instalacijom koja završava energetske ormarićem na pontonu te vatroobranom pristaništa. Ukupna duljina obalne vodovodne instalacije pristaništa iznosi oko 870 m, a duljina instalacije na pontonu iznosi oko 25 m. Postavlja se i informacijska ploča neposredno uz pristupni most dimenzija 150 x 120 cm, površine 1,8 m², izrađena od čelika debljine 5 mm, na dva čelična stupa temeljena u tlu na armiranobetonskim temeljima dimenzija 0,7 x 1,0 x 0,8 m. Rasvjetu pristaništa predviđeno je koristiti za vrijeme dana i u vrijeme slabijeg dnevnog svijetla kada je i predviđeno korištenje pristaništa. Korištenje pristaništa nije predviđeno noću. Na predmetnoj lokaciji trenutno se nalaze dvije skele za prijevoz putnika i vozila. Između skela nalazi se betonska rampa za spust čamaca koja u svojem trenutnom stanju ne omogućuje siguran spust čamaca te ju je potrebno sanirati i obnoviti. Na lokaciji pristaništa postojeća prirodna obala mjestimično je urušena. Uzvodno od same skele u dužini od oko 15 m postojeća obala stabilizirana je krupno zrnatim kamenom.

Zahvat se nalazi na prostoru područja ekološke mreže (Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže, "Narodne novine" br. 80/19 i 119/23), POP područja HR1000014 "Gornji tok Drave" i POVS područja HR5000014 "Gornji tok Drave".

Uređenjem korita i pokosa obale te izgradnjom rampe za spust čamaca doći će do gubitka prirodne obale od otprilike 100 m. Vezano uz utjecaje na POVS HR5000014 Gornji tok Drave, od ciljnih stanišnih tipova na lokaciji zahvata potencijalno je prisutan ciljni stanišni tip 3270 Rijeke s muljevitim obalama obraslim vegetacijom sveza *Chenopodium rubri* p.p. i *Bidention* p.p. te je na dijelu zahvata rasprostranjen i ciljni stanišni tip 91E0* Aluvijalne šume (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*). Za ciljne vrste predmetnog POVS, utjecaji će biti uslijed gubitka i degradacije njihovih pogodnih kopnenih i vodenih staništa te uznemiravanja i stradavanja jedinki pojedinih ciljnih vrsta, tijekom izvedbe radova i tijekom korištenja zahvata, osobito vidre (*Lutra lutra*) (zabilježeni su tragovi vidre na području zahvata), dabra (*Castor fiber*), barske kornjače (*Emys orbicularis*), crvenog mukača (*Bombina bombina*), većine ciljnih vrsta riba, istočne vodendjevojčice (*Coenagrion ornatum*), rogatog regoča (*Ophiogomphus cecilia*), širokouhog mračnjaka (*Barbastella barbastellus*) i velikouhog šišmiša (*Myotis bechsteini*) te saproksilnih kornjaša (primjerice *Cucujus cinnaberinus*.)

Vezano uz moguće utjecaje na ciljne vrste ptica POP HR1000014 Gornji tok Drave, jedan od utjecaja je trajni gubitak staništa na dijelu gdje će se izvesti zaštita postojeće obale od erozije te izgraditi rampa odnosno obnoviti postojeća rampa. Osim gubitka staništa, jedan od utjecaja na ptice je i uznemiravanje tijekom izvedbe zahvata te tijekom korištenja pristaništa uslijed povećanog prisustva ljudi, mehanizacije i plovila. Utjecaj se prvenstveno odnosi na ptice koje koriste riječne obale kao gnijezdilišta i/ili hranilišta.

Prema bazi podataka Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije, Zavoda za zaštitu okoliša i prirode, prijašnjih godina na lokaciji zahvata bilježeno je gniježđenje ciljnih vrsta ptica: vodomara (*Alcedo atthis*) (po jedan par bilježen je 2008., 2009., 2010. i 2013. godine) i bregunica (*Riparia riparia*) (5 parova zabilježenih 2008. godine). Prema podacima iz 2021., 2022. i 2023. godine, na samoj lokaciji zahvata ne gnijezdi vodomar, odnosno najbliže zahvatu gnijezdi par na udaljenosti 120-160 m. Također, nema novijih podataka da na području zahvata gnijezde bregunice. Iako na području zahvata zadnjih godina nije zabilježeno gniježđenje vodomara i bregunica, navodi se u dokumentaciji da je preklapanjem geodetskog snimka iz rujna 2022. i lipnja 2024. vidljivo da se dio obale uzvodno od postojeće skele urušio te se upravo na tom dijelu planira zaštita obale od erozije. Nova odronjena obala predstavlja pogodna staništa za gniježđenje ovih dviju ciljnih vrsta te izvedbom zahvata dolazi do njihovog gubitka, a utjecaj je moguć i ukoliko se zahvat bude izvodio tijekom gniježđenja ovih vrsta ako će gnijezditi na lokaciji (u dokumentaciji se ne navodi točno vrijeme provođenja radova). Također, na udaljenosti od 100 m uzvodno od zahvata te dalje uzvodnije na potezu od oko 600 m nalazi se jedno od najvažnijih područja rijeke Drave unutar predmetnog POP za gniježđenje bregunica (ukupno je zastupljeno samo 6 km gnijezdilišta bregunica duž rijeke Drave unutar POP) te su na tom potezu 2.7.2023. godine zabilježene 4 kolonije bregunica od ukupno oko 400 parova te dva para vodomara na gniježđenju. Utjecaji na ove ciljne vrste mogući su tijekom izvođenja zahvata u periodu gniježđenja bregunica (od kraja travnja do kolovoza) i vodomara (od 31. siječnja do 1. rujna) te korištenjem pristaništa. Uznemiravanje u periodu gniježđenja može smanjiti uspješnost gniježđenja ili dovesti to potpunog napuštanja gnijezda. Procijenjena populacija bregunica unutar POP iznosi 300 do 2400 parova te bi utjecaj uznemiravanja oko 400 parova do kojeg može doći provođenjem radova predstavljao utjecaj na najmanje 17 % populacije. Procijenjena populacija vodomara unutar POP je 35 do 50 parova te utjecaj uznemiravanja 2 para predstavlja utjecaj na 4-6 % populacije, što za obje ciljne vrste predstavlja značajan utjecaj. Također, što se tiče budućeg korištenja pristaništa, iako je područje zahvata već djelomično antropogeno utjecano (na lokalitetu se nalaze dvije skele od kojih se jedna koristi isključivo za prijevoz putnika (skela „Brodić"), a druga za prijevoz putnika i motornih vozila (skela „Husinja") te se nešto uzvodnije nalazi i velika riječna lađa), pristanište je planirano za 26 čamaca/brodica, 1 turistički brod, 12 kajaka i 5 kanua što će značajno povećati

promet i potencijalno značajno negativno utjecati na uzvodne kolonija bregunica i vodomara. S obzirom na navedeno, smatramo da se na razini prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu ne može isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost POP HR1 000014 Gornji tok Drave. Te je potrebno Studijom Glavne ocjene razraditi plan korištenja, kao i predvidjeti upravljanje pristaništem uz uvjete kako je potrebno u potpunosti sačuvati odronjenu obalu i stanište/hranilište ciljnih vrsta ptica na uzvodnom području rijeke Drave.

Ukoliko će se za potrebe zahvata radi izvedbe pristupnih puteva za mehanizaciju te postavljanja električnih i vodovodnih instalacija morati uklanjati stabla i grmolika vegetacija, utjecaj je moguć i na druge ciljne vrste ptica gubitkom njihovih pogodnih staništa. Područje zahvata pogodno je stanište za ciljne vrste ptica koje koriste šumska i grmolika staništa, kao što su bjelovrata muharica (*Ficedula albicollisi*, crna žuna (*Dryocopus martius*), crvenoglavi djetlić (*Dendrocopos medius*), škanjac osuš (*Pernis apivorus*) i siva žuna (*Picus canus*) koje potencijalno gnijezde na prisutnoj vegetaciji (osobito ukoliko će se uklanjati starije drveće s dupljama i pukotinama). Osim gubitka staništa, negativni utjecaji mogući su na populacije ukoliko će se izvoditi tijekom perioda gniježdenja ovih vrsta. Osim navedenih utjecaja gubitka i degradacije pogodnih staništa za ciljne vrste POP i POVS, stanišnih tipova POVS i uznemiravanja ciljnih vrsta POP i POVS, mogući su i utjecaji širenja invazivnih vrsta biljaka, riba i rakušaca. Invazivne vrste na nekoliko načina mogu negativno utjecati na populacije autohtonih vrsta, primjerice kompeticijom za hranu i stanište, predacijom, hibridizacijom te prijenosom nametnika i bolesti. Prema podacima iz Studije Glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu: Izrada obaloutvrde na rijeci Dravi kod naselja Brodić na desnoj obali u rkm 183 (Vita projekt d.o.o., lipanj 2020.) na području zahvata i nešto šire zabilježene su invazivne vrste biljaka poput *Solidago gigantea*, *Echinocystis lobata*, *Ambrosia artemisiifolia*, *Amorpha fruticosa* i *Robinia pseudoacacia*. Uklanjanjem vegetacije i uređenjem obale stvaraju se pogodna staništa za daljnje širenje ovih invazivnih stranih vrsta i pridolazak novih. U Dravi su već zabilježene brojne invazivne vrste riba od kojih je glavočić okrugljak (*Neogobius melanostomus*) osobito agresivna vrsta koja preferira upravo kamene obaloutvrde kao svoje stanište. Uz invazivne vrste riba, invazivni rakušci, kojima obaloutvrde predstavljaju kvalitetna staništa, također predstavljaju prijetnju autohtonim vrstama riba. U Dravi su zabilježene 4 vrste invazivnih rakušaca (*Chelicorophium curvispinum*, *Dikerogammarus haemobaphes*, *Dikerogammarus villosus* i *Obesogammarus obesus*). Invazivne vrste rakušaca utječu na ostale skupine makrozoobentosa, što dovodi do smanjenja izvora hrane i staništa za druge beskralježnjake. Vrsta *Dikerogammarus villosus* utječe i na kralježnjake što se očituje u napadanju malih riba i ribljih jaja.

Osim pojedinačnih utjecaja, mogući su i kumulativni utjecaji s postojećim zahvatima, osobito već utvrđenim dijelovima obale rijeke Drave obaloutvrdama i perima. Prema podacima Hrvatskih voda, na dijelu toka rijeke Drave unutar područja ekološke mreže HR1000014 Gornji tok Drave i HR5000014 Gornji tok Drave, prisutno je 36,74 km obaloutvrda. Svako novo utvrđivanje obale predstavlja dodatni gubitak pogodnih staništa za ciljne vrste te je potrebno sagledati opciju sa što manjim utjecajem na utvrđivanje obale, razmotriti o varijantnom rješenju i smanjenu obuhvata zahvata. S obzirom na navedeno, Studijom je potrebno razmotriti negativni kumulativni utjecaja s već provedenim i odobrenim zahvatima, kojima dolazi do gubitka prirodnih obala, što se osobito odnosi na pogodna staništa za ciljne vrste riba i ptica koje su ekološkim zahtjevima vezane za obalna staništa.

Kroz Glavnu ocjenu potrebno je sagledati korištenje prostora (značajnost staništa) planiranog zahvata za ciljne vrste, razmotriti planiranu veličinu pristaništa i obuhvat zahvata, gubitak ciljnih stanišnih tipova, procjenu utjecaja u odnosu na ciljeve očuvanja i ocjenu kumulativnih utjecaja s izgrađenim i odobrenim zahvatima. Analizirati postojeća istraživanja i ukoliko ne postoji dovoljno odgovarajućih recentnih terenskih podataka, prilikom izrade studije Glavne ocjene potrebno je napraviti i terenska istraživanja, te analizirati zahvat sa planiranim aktivnostima Hrvatskih voda. Sagledati i predvidjeti problematiku opskrbe vodom koja je predviđena u okviru postojećeg vodoopskrbnog sustava općine Ferdinandovac na koji će se spojiti putem novog priključka, kao i

sagledati prihvat fekalnih i kaljužnih voda sukladno pravilima za tehnički nadzor brodova unutarnje plovidbe Hrvatskog registra brodova. Ujedno je potrebno predvidjeti vremensko razdoblje izgradnje kao i sagledati utjecaj koji će nastati korištenjem istog.

Točka I. ovog Rješenja je u skladu je sa člankom 30., stavkom 5. Zakona o zaštiti prirode kojim je obzirom na karakteristike zahvata, prethodnom ocjenom prihvatljivosti zahvata, nadležno tijelo utvrdilo da na razini prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu ne može isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je za planirani zahvat potrebno provesti Glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Točka II. ovog Rješenje u skladu je sa člankom 44. stavkom 3. Zakona o zaštiti prirode kojim je definirana obveza objave Rješenja na internetskim stranicama županije.

U skladu s odredbama članka 44. stavka 1. i 2. Zakona o zaštiti prirode ovo Rješenje dostavlja se Ministarstvu zaštite i zelene tranzicije i inspekciji zaštite prirode.

Sukladno članku 9. stavka 2. točke 30. Zakona o upravnim pritojbama („Narodne novine“ br. 115/16 i 114/22) na zahtjev i rješenje, ne plaćaju se upravne pristojbe.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog Rješenja moguće je izjaviti žalbu Ministarstvu zaštite okoliša i zelene tranzicije u Zagrebu, Radnička cesta 80, u roku od 15 dana od dana dostave Rješenja. Žalba se može Upravnom odjelu za prostorno uređenje, gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode predati u pisanom obliku neposredno, poslati poštom, dostaviti elektroničkim putem s kvalificiranim elektroničkim potpisom ili usmeno izjaviti na zapisnik. Na žalbu se ne plaća upravna pristojba sukladno članku 9. stavka 2. točke 30. Zakona o upravnim pritojbama („Narodne novine“ br. 115/16 i 114/22). Stranka se ima pravo odreći prava na žalbu od dana primitka ovog Rješenja do dana isteka roka za izjavljivanje žalbe.

PROČELNIK

Damir Petričević, mag.ing.aedif.

DOSTAVITI:

1. Javna ustanova Lučka uprava Osijek, Šetalište kardinala Franje Šepera 6, 31000 Osijek,
2. Državni inspektorat, Sektor inspekcije zaštite prirode, Zrinskog Frankopana 9, 40 000 Čakovec,
3. Pismohrana

NA ZNANJE:

1. Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Koprivničko-križevačke županije, Florijanski trg 14/2, 48000 Koprivnica,
2. Zavod za zaštitu okoliša i prirode, Radnička cesta 80/2, 10000 Zagreb